

Anna B. Kowalska

Błażej M. Stanisławski, *Garncarstwo wczesnośredniowiecznego Wolina*,
Wrocław 2012, 254 s.
ISBN 978-83-89499-80-8

Książka, zgodnie z tytułem, jest poświęcona garncarstwu wczesnośredniowiecznego Wolina. Materiał ceramiczny w niej prezentowany pochodzi ze wszystkich wykopów archeologicznych z terenu kompleksu wolińskiego – z centrum grodowego, podgrodzi produkcyjnych, portu i cmentarzysk. W ponadstuletniej historii badań naukowych nad Wolinem jest to pierwsza publikacja źródłowa dotycząca w całości różnych aspektów badań nad ceramiką. Uwzględniono kwestie techniki produkcji naczyń glinianych, zróżnicowanie ich form oraz skład masy garncarskiej odtworzony na podstawie badań fizykochemicznych. Zbiory ceramiki z każdego wolińskiego stanowiska archeologicznego zostały przebadane osobno. W procesie analizy Autor zastosował tzw. metodę jakościowo-ilościową opierającą się na założeniu o zbieżności chronologicznej zespołów ceramicznych o identycznym lub bardzo zbliżonym składzie i udziale wchodzących w ich skład komponentów. Metoda ta, wypracowana przed laty dla zbiorów szczecińskich, wymaga spełnienia dwóch warunków: porównywane serie muszą być odpowiednio długie oraz homogenne. W części wstępnej Autor omówił pokrótce wyniki badań uzyskanych w każdym z wykopów archeologicznych, przede wszystkim stratygrafię, charakter zabudowy i jej rozplanowanie. Zasadniczą część monografii stanowią opisy typów naczyń glinianych odkrytych w Wolinie oraz charakterystyka zespołów ceramicznych odkrytych w poszczególnych wykopach. Wyniki tych analiz posłużyły następnie wyodrębnieniu tzw. horyzontów chronologicznych charakteryzujących się występowaniem określonych struktur ceramicznych, co pozwala na korelację czasową poziomów osadniczych odkrywanych w różnych częściach wolińskiego kompleksu osadniczego. Drugi nurt badań nad ceramiką obejmuje zagadnienia stylów w garncarstwie (A–E) pozwalających na konstruowanie modelu przemian społeczno-gospodarczych i kulturowych wczesnośredniowiecznego Wolina. Autor zbudował cztery tzw. modele semantyczne łączące *sposoby produkcji naczyń z określonymi grupami społecznymi*.

Książka jest bogato ilustrowana. Zawiera zestawienia tabelaryczne analizowanych cech naczyń oraz streszczenie w języku angielskim.